Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
[2022-11-09]

RS 2022-0652

Regionstyrelsen

Yttrande över betänkandet Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU 2022:44)

Föredragande regionråd: Robert Johansson

Ärendebeskrivning

Kulturdepartementet har remitterat betänkandet *Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU 2022:44)*, till Region Stockholm för yttrande.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholm yttrande till Kulturdepartementet, över betänkandet Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU 2022:44).

2. Paragrafen justeras omedelbart.

Regionrådsberedningens motivering

Regionrådsberedningen instämmer i Regiondirektörens tjänsteutlåtande och ser positivt på betänkandet och utredningens förslag och ansats att stärka kulturella och kreativa branschers förutsättningar att verka i Sverige. En tiondel av Sveriges alla företag finns i de kulturella och kreativa branscherna. I Stockholmsregionen sysselsätter dessa företag tusentals personer och de kulturella och kreativa näringarna bidrar tydligt till RUFS 2050:s vision att bli Europas mest attraktiva storstadsregion. Vidare är det positivt att Sveriges regioner har varit involverade i framtagandet av de prioriteringar som genomförandet av strategin ska fokusera på under en tioårsperiod. Regionrådsberedningen anser att det är av vikt att tillvarata regionala och kommunala förvaltningars kunskaper vid statliga insatser.

Regionrådsberedningen vill även, i enlighet med utredningen, betona vikten av att upprätta ett tydligare tvärpolitiskt och

departementsövergripande ansvar för att kunskap, synergier och samverkan gällande dessa branscher, inte minst när samhällen utvecklas och planeras. Avslutningsvis instämmer Regionrådsberedningen i Regiondirektörens tjänsteutlåtande kring att det är avgörande att statens sociala och ekonomiska trygghetssystem utvecklas för att bättre omfatta kulturföretagare.

Beslutsunderlag

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
2. Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU 2022:44).
3. Klimat- och hållbarhetsnämndens yttrande den 19 oktober 2022.
4. Tillväxt- och regionplanenämndens yttrande den 20 oktober 2022.
5. Kulturnämndens yttrande den 3 oktober 2022.

Aida Hadzialic

Robert Johansson

Regionledningskontoret
Hulda Steingrímsdóttir

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-11-01

RS 2022-0652

Regionstyrelsen

Yttrande över betänkandet Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU 2022:44)

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholm yttrande till Kulturdepartementet, över betänkandet Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU 2022:44).

2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kulturdepartementet har remitterat betänkandet *Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU 2022:44)*, till Region Stockholm för yttrande.

Regeringen beslutade 2021 att ge en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag till en samlad nationell strategi med syfte att under den kommande tioårsperioden främja långsiktig och hållbar utveckling av de kulturella och kreativa näringarna i hela landet (dir 2021:100). Utredningen bedömer att det finns fortsatt stor potential för hållbar samhällsutveckling i att stödja företag inom kulturella och kreativa branscher till ökad tillväxt och kulturell produktion; men för att den ska kunna infrias med god effekt behöver staten undanröja en lång rad hinder som dessa företag möter och som i hög grad kräver specifikt anpassade lösningar inom bland annat kultur-, närings- och exportfrämjandet. Strategin ska användas av statliga aktörer och av organisationer med statligt uppdrag och/eller statlig grundfinansiering och som har en roll i genomförandet av strategin. Utredningens förslag är att strategin ska genomföras under tio år inom sex prioriterade strategiska områden.

1. Tydligt tvärpolitiskt ansvar för kunskap, synergier och samverkan.
2. Förnyelse av rådgivning, kapitalförsörjning och innovationsstöd.

3. Långsiktigt och snabbt på upphovsrättens marknad.
4. Export, internationalisering och värdeskapande utomlands.
5. Hållbar arbetsmarknad och kompetensförsörjning för alla.
6. Platsens betydelse för kulturella och kreativa verksamheter (och tvärtom).

Region Stockholm ser positivt på betänkandet och utredningens förslag och ansats att stärka kulturella och kreativa branschers förutsättningar att verka i Sverige, vilket både gynnar och stärker samhällsutvecklingen. Betänkandet ligger i linje med Region Stockholms Hållbarhetspolicy (RS 2019-0857) och Hållbarhetsstrategi (RS 2020-0779), samt överensstämmer med den regionala utvecklingsstrategin för Stockholmsregionen (RUFS 2050) (LS 2015-0084), kulturstrategi för Stockholmsregionen (LS 2017-1514) och näringslivs- och tillväxtstrategi för Stockholmsregionen (RS 2020-0780).

Region Stockholm bedömer, i enlighet med utredningen, att särskild vikt behöver vila på prioriteringen att upprätta ett tydligare tvärpolitiskt och departementsövergripande ansvar för kunskap, synergier och samverkan gällande dessa branscher, då främjande av företag i kulturella och kreativa branscher berör flera politikområden. Däremot anser Region Stockholm att det samarbetsråd som föreslås med fördel kan utvidgas för att också omfatta Konstnärsnämnden, utöver Kulturanalys och Tillväxtanalys, samt de samordnande myndigheternas chefer. Därutöver ser Region Stockholm också ett behov av att betona vikten av att branschorganisationer involveras.

Region Stockholm saknar konkreta förslag på hur en dialog och samverkan gällande strategin ska upprättas mellan staten och regionerna. Region Stockholm vill också framhålla vikten av att tillvarata regionala och kommunala förvaltningars kunskaper vid statliga insatser. Region Stockholm vill vidare betona att det är avgörande att statens sociala och ekonomiska trygghetssystem utvecklas för att än bättre omfatta kulturföretagare.

Bakgrund
Kulturdepartementet har remitterat betänkandet *Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU 2022:44)*, till Region Stockholm för yttrande.

Regeringen beslutade 2021 att ge en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag till en samlad nationell strategi med syfte att under den kommande tioårsperioden främja långsiktig och hållbar utveckling av de kulturella och kreativa näringarna i hela landet (dir 2021:100). Utredaren fick i uppdrag att analysera och identifiera utvecklingsbehov inom sju utpekade områden. Utredaren fick också i uppdrag att identifiera eventuella ytterligare områden med påverkan på de kulturella och kreativa näringarna som är i behov av utveckling, ge förslag på aktörer som ska ansvara för uppföljning och göra en tydlig prioritering bland de förslag som lämnas. Som särskild utredare förordnades förlagschefen och verkställandedirektören Tobias Nielsén den 3 november 2021.

Betänkandet har ett uttalat företags- och företagarperspektiv, då en stor del av aktörerna i de kulturella och kreativa branscherna är organiserade som företag. Tillsammans omsätter de kulturella och kreativa företagen drygt 400 miljarder kronor. De kulturella och kreativa branscherna bidrar till Sveriges samlade varuexport med över 20 miljarder kronor och med över 3 procent till BNP (tjänsteexporten ej inräknad). Det är en arbetsmarknad som är innovationsdriven och ger upphov till nya arbetstillfällen samtidigt som den ställer nya krav på flexibilitet och förmåga att utveckla kompetens.

Utredningen bedömer att det finns fortsatt stor potential för hållbar samhällsutveckling i att stödja företag inom kulturella och kreativa branscher till ökad tillväxt och kulturell produktion; men för att den ska kunna infrias med god effekt behöver staten undanröja en lång rad hinder som dessa företag möter och som i hög grad kräver specifikt anpassade lösningar inom bland annat kultur-, närings- och exportfrämjandet.

Utredningens förslag är att strategin ska genomföras under tio år inom sex prioriterade strategiska områden. För varje område finns uppsatta mål för vad som ska uppnås och följas upp.

1. Tydligt tvärpolitiskt ansvar för kunskap, synergier och samverkan.
2. Förnyelse av rådgivning, kapitalförsörjning och innovationsstöd.
3. Långsiktigt och snabbt på upphovsrättens marknad.
4. Export, internationalisering och värdeskapande utomlands.
5. Hållbar arbetsmarknad och kompetensförsörjning för alla.
6. Platsens betydelse för kulturella och kreativa verksamheter (och tvärtom).

De sex prioriteringarna återspeglar och balanserar olika behov av utveckling som företrädare för kulturella och kreativa branscher, för Sveriges regioner och Sametinget har uttalat är angelägna för området.

Prioriteringarna ligger också väl i linje med EU:s motsvarande strategi för kulturella och kreativa branscher från år 2022.

Strategin ska användas av statliga aktörer och av organisationer med statligt uppdrag och/eller statlig grundfinansiering och som har en roll i genomförandet av strategin. Strategin ska inspirera och erbjuda vägledning för beslut om offentliga insatser inom alla samhällsnivåer, däribland regioner, kommuner och Sametinget. Företag, bransch-organisationer, civilsamhällets organisationer och andra som vill samverka med det offentliga på olika nivåer kan använda denna strategi som ett stöd.

Ärendet har internt remitterats till Region Stockholms klimat- och hållbarhetsnämnd, Tillväxt- och regionplanenämnd, samt kulturnämnd.

Region Stockholms yttrande
Region Stockholm ser positivt på betänkandet och utredningens förslag och ansats att stärka kulturella och kreativa branschers förutsättningar att verka i Sverige, vilket både gynnar och stärker samhällsutvecklingen. Region Stockholm ser vidare positivt på att utredningen kan leda till en etablering av och ett tydligare statligt ramverk för förståelsen och främjandet av de kulturella och kreativa branscherna som har växt sig betydande i Sveriges, och inte minst Stockholmsregionens, näringslivsstruktur.

Betänkandet ligger i linje med Region Stockholms Hållbarhetspolicy (RS 2019-0857) och Hållbarhetsstrategi (RS 2020-0779), där ökad tillgänglighet och deltagande i kulturlivet, samverkan, och minskad klimatpåverkan och resursanvändning är exempel på prioriteringar och fokusområden som ska stärka och bidra till hållbar utveckling i länet. Betänkandet överensstämmer också med den regionala utvecklingsstrategin för Stockholmsregionen (RUFS 2050) (LS 2015-0084), kulturstrategi för Stockholmsregionen (LS 2017–1514) och näringslivs- och tillväxtstrategi för Stockholmsregionen (RS 2020-0780) där de kulturella och kreativa näringar lyfts upp som ett av Stockholmsregionens styrkeområden. I RUFS 2050 slås det fast att de bästa förutsättningarna för tillväxt och utveckling behövs för att Stockholmsregionen ska förbli en ledande, innovativ och hållbar region. De kulturella och kreativa näringarna bidrar till Stockholmregionens ekonomiska utveckling genom arbetstillfällen, tillväxt och innovation, och är viktiga för att stärka regionens attraktionskraft och identitet samt uppfylla RUFS 2050:s vision att bli Europas mest attraktiva storstadsregion.

Betänkandet definierar kulturella och kreativa företag respektive kulturella och kreativa branscher och presenterar sedan områden som utredaren anser ingår i definitionen. Förslaget är ett kraftigt utvidgat område i förhållande till Eurostats definition. Region Stockholm anser att det finns en risk att en alltför vid ram för området kan leda till svårigheter vid användande av begreppen samt att den kulturella kärnan tappas bort.

Region Stockholm bedömer, i enlighet med utredningen, att särskild vikt behöver vila på prioriteringen att upprätta ett tydligare tvärpolitiskt och departementsövergripande ansvar för kunskap, synergier och samverkan gällande dessa branscher, då främjande av företag i kulturella och kreativa branscher berör flera politikområden. Det gäller inte minst samordningen av kultur- och näringspolitiska insatser. Region Stockholm bedömer att ett sammanhållet politiskt arbete behövs för långsiktigheten, men anser att det samarbetsråd som föreslås med fördel kan utvidgas till att också omfatta Konstnärsnämnden utöver Kulturanalys och Tillväxtanalys, samt de samordnande myndigheternas chefer. Dessutom vill Region Stockholm betona vikten av att branschorganisationer involveras.

Region Stockholm ser positivt på utredningens förslag gällande ett utökat statligt ansvar för kunskapsutveckling, statistik och forskning om de kulturella och kreativa företagen och företagarna. Denna typ av kunskapsunderlag, data och verktyg är viktig för att Sveriges regioner ska kunna bidra till främjande av branscherna. Region Stockholm ser vidare positivt på de förslag i utredningen som berör statens möjligheter till att främja finansiering av offentliga, privata och civila initiativ för branschernas utveckling, via egna medel och genom att driva på ansökningar om EU-medel. Region Stockholms bedömning är att det är särskilt viktigt att sådan finansiering också kan nå de många enskilda kulturskapare och soloföretagare som finns inom branscherna.

Region Stockholm stödjer utredningens förslag om att upphovsrätten behöver stärkas och tydligare hanteras i näringspolitiska sammanhang. Upphovsrätten utgör en avgörande grund inte bara för den enskilda kulturskapares försörjning utan också för Sveriges möjligheter till global konkurrenskraft inom kulturella och kreativa företag. I detta sammanhang är en skyndsam implementering EU:s nya upphovsrättsdirektiv viktig.

Utredningen uppmärksammar kulturskapares otrygga arbetsvillkor, vilket blev tydligt under covid-19-pandemin då många utövare hamnade utanför såväl a-kassa som statliga krisstöd till företag. Region Stockholm vill betona

att det är avgörande att statens sociala och ekonomiska trygghetssystem utvecklas för att än bättre omfatta kulturföretagare.

Region Stockholm saknar konkreta förslag på hur en dialog och samverkan gällande strategin ska upprättas mellan staten och regionerna. Region Stockholm vill också framhålla vikten av att tillvarata regionala och kommunala förvaltningars kunskaper vid statliga insatser. Det är viktigt att staten och dess olika berörda aktörer för en kontinuerlig dialog med de kulturella och kreativa branschernas olika intresseorganisationer, samt också landets regioner och branschtäta kommuner, där så mycket av det strukturfrämjande arbetet planeras och genomförs. Utökad samverkan mellan den regionala och nationella nivån skapar mer effektivitet i de offentliga resurserna.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Katarina Holmgren
Ekonomidirektör

Beslutsunderlag
1. Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU 2022:44).
2. Klimat- och hållbarhetsnämndens yttrande den 19 oktober 2022.
3. Tillväxt- och regionplanenämndens yttrande den 20 oktober 2022.
4. Kulturnämndens yttrande den 3 oktober 2022.

Beslutsexpediering
1. Kulturdepartementet
2. Kulturnämnden
3. Tillväxt- och regionplanenämnden
4. Klimat- och hållbarhetsnämnden

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2022-11-01

Sammanfattning

Detta betänkande innehåller ett förslag till en nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher. En tiondel av Sveriges alla företag finns i de kulturella och kreativa branscherna, och de sysselsätter cirka 190 000 personer. De har under flera år haft en hög och ihållande tillväxt; deras samlade förädlingsvärde ökade med 11 procent 2010–2016 medan antalet företag i branscherna ökade med 13 procent. Kulturella och kreativa privata företag och företagare är viktiga även för kulturlivet, bland annat för att kulturlivet till största delen är dominerat av sådana företag. Vi bedömer att det finns fortsatt stor potential för hållbar samhällsutveckling i att stödja företag inom kulturella och kreativa branscher till ökad tillväxt och kulturell produktion. Men för att den ska kunna infrias med god effekt behöver staten undanröja en lång rad hinder som dessa företag möter och som i hög grad kräver specifikt anpassade lösningar inom kultur-, närings- och exportfrämjandet, bland annat. Både politik och företag behöver också förhålla sig till en hög förändringstakt, inte minst kring konkurrenskraften i en global kontext.

Förslaget är att genomförandet under tio år ska ske fokuserat i sex prioriterade strategiska områden, med målsättningar per område för vad som ska uppnås och följas upp. Inom respektive prioritering beskrivs behov av utveckling för företag i olika företagsgrupper och av ett utvecklat främjande. I slutet av strategin finns en bilaga med förslag på insatser under varje strategisk prioritering. De sex strategiska områdena är:

1. Tydligt tvärpolitiskt ansvar för kunskap, synergier och samverkan
2. Förnyelse av rådgivning, kapitalförsörjning och innovationsstöd
3. Långsiktigt och snabbt på upphovsrättens marknad

4. Export, internationalisering och värdeskapande utomlands
5. Hållbar arbetsmarknad och kompetensförsörjning för alla
6. Platsens betydelse för kulturella och kreativa verksamheter (och tvärtom).

De sex prioriteringarna återspeglar och balanserar olika behov av utveckling som företrädare för kulturella och kreativa branscher, för Sveriges regioner och Sametinget har uttalat är angelägna för området. De är dessutom formade med hänsyn till megatrender och aktuell utveckling i omvärlden; till exempel effekterna av klimatförändringarna, fortsatt framväxt av ett kunskapssamhälle, teknologisk utveckling, effekterna av ett nytt säkerhetspolitiskt läge och återstarten efter covid-19-pandemin. Prioriteringarna ligger även väl i linje med EU:s motsvarande strategi för kulturella och kreativa branscher från år 2022.

Den strategiska prioriteringen *Tydligt tvärpolitiskt ansvar för kunskap, synergier och samverkan* är central och genomförandet av den är en grundförutsättning för att kunna genomföra övriga prioriteringar i strategin. Närings-, kultur- och utrikesdepartementen är särskilt berörda, men även finans-, justitie- och infrastrukturdepartementen eftersom det finns betydande strategisk påverkan för Sverige i frågor om samhällsbyggnad, immaterialrätt och digitalisering. Därför föreslås i strategin att en interdepartemental grupp tillskapas för att koordinera och utveckla arbetet på övergripande nivå.

Regeringen har avgränsat utredningens arbete från att föreslå författningsändringar och från att analysera skattefrågor. Vi konstaterar emellertid att många av de branschorganisationer som vi träffat har pekat på tydliga utvecklingsbehov kopplade till skattefrågor och redovisning. Det kan därför finnas skäl för regeringen att framgent utreda och analysera hinder kopplade till skattefrågor som kulturella och kreativa företag möter. De behov som vi noterat finns redovisade i *Bilaga 3* i slutet av betänkandet.

Från:	jerker.larsson@regionstockholm.se
Till:	RLK Funk Registrator
Ärende:	BEslut från kulturnämnden: Remiss av betänkandet Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher SOU 2022:44 [ref=69977]
Datum:	den 13 oktober 2022 08:31:29
Bilagor:	Ordförandebeslut remiss Kreativa Sverige.pdf KN_2022_822_Tjut_Kreativa Sverige.docx

---

Jerker Larsson
Verksamhets- och ledningsstöd
Kulturförvaltningen

Telefon: 08-123 378 17
E-post: jerker.larsson@regionstockholm.se

Region Stockholm
Kulturförvaltningen
Postadress: Box 38204, 100 64 Stockholm
Besöksadress: Södermalmsallén 36, plan 3
Telefon: 08-123 37 800
www.kultur.sll.se_
www.facebook.com/Kulturforvaltningen_

Kulturförvaltningen

ORDFÖRANDEBESLUT
2022-10-03

Diarienummer:
KN 2022/822

Ärende:	Remiss av betänkandet ”Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher”, SOU 2022:44
Föredragande:	Ulf Andersson Greek
Ärendebeskrivning:	Kulturnämnden har, tillsammans med Tillväxt- och regionplanenämnden och Klimat- och hållbarhetsnämnden, fått i uppdrag av regionledningskontoret att yttra sig över betänkandet ”Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher” (SOU 2022:44). I enlighet med betänkandets förslag att skapa en tydligare samordning och samverkan mellan olika politikområden gällande främjandet av dessa branscher, har berörda handläggare på kulturförvaltningen och regionledningskontoret tagit del av varandras förslag till yttranden och försökt samordna dessa i den mån det inte har funnits avvikande uppfattning i olika delar.
Beslut:	Kulturnämnden beslutar att som svar på remiss yttra sig i enlighet med tjänsteutlåtandet KN 2022/822 samt översända svaret till regionledningskontoret.

På kulturnämndens vägnar

Cecilia Elving
Ordförande kulturnämnden

Signature reference: ad93b8a2-7028-4d78-9e29-d150ad7d6ab0

Region Stockholm

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: Cecilia Madeleine Elving
Date: 2022-10-12 15:06:12
BankID refno: bae6946d-a99a-4d11-8c1d-931f4814a1d3

Ordförande kulturnämnden Region Stockholm: Cecilia Elving

Signature reference: ad93b8a2-7028-4d78-9e29-d150ad7d6ab0

Region Stockholm

Kulturförvaltningen
Stockholms läns museum

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-10-03

Diarienummer:
KN 2022/822

Handläggare:
Ulf Andersson-Greek

Remiss av betänkandet ”Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher” (SOU 2022:44)

Ärendebeskrivning

Kulturnämnden har, tillsammans med Tillväxt- och regionplanenämnden och Klimat- och hållbarhetsnämnden, fått i uppdrag av Regionledningskontoret att yttra sig över betänkandet ”Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher” (SOU 2022:44). I enlighet med betänkandets förslag att skapa en tydligare samordning och samverkan mellan olika politikområden gällande främjandet av dessa branscher, har kulturförvaltningen och berörda handläggare inom regionledningskontoret tagit del av varandras förslag till yttranden och försökt samordna dessa i den mån det inte har funnits avvikande uppfattning i olika delar.

Beslutsunderlag

”Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher” (SOU 2022:44) samt föreliggande tjänsteutlåtande (KN 2022/822).

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar:

1. Att som svar på remissen yttra sig i enlighet med detta tjänsteutlåtande samt översända svaret till regionledningskontoret.

1. Bakgrund

Regeringen beslutade 2021 att ge en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag till en samlad nationell strategi med syfte att under den kommande tioårsperioden främja långsiktig och hållbar utveckling av de kulturella och kreativa näringarna i hela landet. Utredaren fick i uppdrag att analysera och identifiera utvecklingsbehov inom sju utpekade områden, bland annat samverkan mellan relevanta aktörer, offentliga stödinsatser, kapitalförsörjning, offentliga stödinsatser, platsutveckling och synergier med besöksnäringen. Utredaren fick även i uppdrag att identifiera eventuella ytterligare områden med påverkan på

de kulturella och kreativa näringarna som är i behov av utveckling, ge förslag på aktörer som ska ansvara för uppföljning och göra en tydlig prioritering bland de förslag som lämnas. En särskild utredare förordnades och utredningen överlämnade sitt slutbetänkande Kreativa Sverige! (SOU 2022:44) till kulturministern i början av augusti 2022.

Medarbetare vid kulturförvaltningen och regionledningskontoret inom Region Stockholm har deltagit i en referensgrupp i utredningen bestående av tjänstepersoner från Sveriges regioner med ansvar för att bevaka och utveckla kultur, näringslivs- och innovationsfrågor. I samband med detta har Region Stockholm, i dialog med Stockholms business region AB (del av Stockholms stad), besvarat en regional delstudie med frågor om hur Region Stockholm arbetar med att främja de kulturella och kreativa branscherna idag och vilka förslag Regionen har velat lämna på framtida prioriterade statliga insatser inom området.

2. Utredningen i sammanfattning

Nedan följer en sammanfattning av utredningen och dess förslag.

Utredningen ”Kreativa Sverige” har ett uttalat företags- och företagarperspektiv av det skälet att en stor del av aktörerna i de kulturella och kreativa branscherna är organiserade som företag. En tiondel, totalt 130 000, av Sveriges alla företag finns i de kulturella och kreativa branscherna, och de sysselsätter cirka 190 000 personer. Det är i paritet med sysselsättningen inom hotell- och restaurangbranscherna och långt fler än inom exempelvis livsmedels- och finans- och försäkringsbranscherna. Tillsammans omsätter de kulturella och kreativa företagen drygt 400 miljarder kronor. Branscherna har under flera år haft en hög och ihållande tillväxt; deras samlade förädlingsvärde ökade med 11 procent 2010–2016 medan antalet företag i branscherna ökade med 13 procent. De kulturella och kreativa branscherna bidrar till Sveriges samlade varuexport med över 20 miljarder och med över 3 procent till BNP (tjänsteexporten ej inräknad). Sverige är ett av tre länder i världen som är nettoexportör av musik och dataspelsbranschen omsatte under 2020 35 miljarder kronor, vilket är i nivå med exportvaror som fordon och trävaror.

Flertalet av de yrkesverksamma inom kulturella och kreativa branscher är verksamma i den stadigt växande gig- och delningsekonomin i samhället, där individen i sitt soloföretag rör sig mellan olika tillfälliga projekt, tar visstidsanställning hos någon annan branschaktör, eller rentav utför arbete för en digital

plattform. Det är en arbetsmarknad som är innovationsdriven och ger upphov till nya arbetstillfällen samtidigt som den ställer nya krav på flexibilitet och förmåga att utveckla kompetens.

Den globala marknaden för de kulturella och kreativa branscherna fortsätter att växa och är i konstant förändring. I många andra länder, i regioner och städer genomförs offentliga satsningar. Exempelvis Storbritannien fortsätter att gå fram med fleråriga regeringsprogram och tillämpad forskning för kulturella och kreativa branscher, i syfte att både skapa tillväxt på den globala marknaden och en hållbar arbetsmarknad lokalt. Det satsas även i Asien och Sydamerika, liksom i många europeiska länder och inte minst på EU-nivå. Med programmet Kreativa Europa och initiativet New European Bauhaus kopplar EU-kommissionens ordförande Ursula van der Leyen exempelvis samman kultur och kulturella och kreativa branscher som ett sätt att nå hållbar utveckling för att nå EU:s satta mål för grön omställning.

Det nya säkerhetspolitiska läget innebär enligt utredningen att det blir än viktigare för demokratiska stater att medvetet agera mot auktoritära, icke-demokratiska krafter i världen. Fri kultur, oberoende medier och kreativt skapande med yttrandefrihet är grundläggande för att stärka våra demokratier och en mångfald av värderingar. Sveriges företag, institutioner och andra aktörer inom den kulturella och kreativa sektorn är bärare av idéer, kunskap, kultur och värderingar. De är därför av stor betydelse för öppenhet, samarbete och mjuk makt (*soft power*) och fortsatt långsiktigt påverkansarbete internationellt, som syftar till att i omvärlden bidra till fördjupande relationer, attitydförändring och ökat förtroende för Sverige. Samtidigt blir frågorna om information, data, innehåll och perspektiv ännu viktigare. I denna omvandling och dynamik behöver Sverige både vårda sina goda positioner och ytterligare flytta fram dem så att företagen inom kulturella och kreativa branscher utvecklas, knyter nya förbindelser i Sverige och utomlands och fortsätter att producera innehåll som kan spridas över världen.

Utredningen bedömer att det finns fortsatt stor potential för hållbar samhällsutveckling i att stödja företag inom kulturella och kreativa branscher till ökad tillväxt och kulturell produktion. Men för att den ska kunna infrias med god effekt behöver staten undanröja en lång rad hinder som dessa företag möter och som i hög grad kräver specifikt anpassade lösningar inom kultur-, närings- och exportfrämjandet, bland annat. Berörda statliga aktörer behöver i grunden öka sin kunskap om hur dessa branscher fungerar sett till produktion, försäljning och utveckling då kulturella och kreativa företag många gånger verkar efter en annan logik än det gängse näringslivet. Både politik och företag behöver också

förhålla sig till en hög förändringstakt, inte minst kring konkurrenskraften i en global kontext.

Utredningens förslag är att strategin ska genomföras under tio år inom sex prioriterade strategiska områden, där också målsättningar finns listade per område för vad som ska uppnås och följas upp. Utredningen betonar att den första strategiska prioriteringen, *Tydligt tvärpolitiskt ansvar för kunskap, synergier och samverkan*, ska betraktas som central och genomförandet av denna är en grundförutsättning för att kunna genomföra även övriga prioriteringar.

1. Tydligt tvärpolitiskt ansvar för kunskap, synergier och samverkan
2. Förnyelse av rådgivning, kapitalförsörjning och innovationsstöd
3. Långsiktigt och snabbt på upphovsrättens marknad
4. Export, internationalisering och värdeskapande utomlands
5. Hållbar arbetsmarknad och kompetensförsörjning för alla
6. Platsens betydelse för kulturella och kreativa verksamheter (och tvärtom).

De sex prioriteringarna återspeglar och balanserar olika behov av utveckling som företrädare för kulturella och kreativa branscher, för Sveriges regioner och Sametinget har uttalat är angelägna för området. De är dessutom formade med hänsyn till megatrender och aktuell utveckling i omvärlden; till exempel effekterna av klimatförändringarna, fortsatt framväxt av ett kunskapssamhälle, teknologisk utveckling, effekterna av ett nytt säkerhetspolitiskt läge och återstarten efter covid-19-pandemin. Prioriteringarna ligger även väl i linje med EU:s motsvarande strategi för kulturella och kreativa branscher från år 2022.

Strategin ska användas av statliga aktörer och av organisationer med statligt uppdrag och/eller statlig grundfinansiering och som har en roll i genomförandet av strategin. Strategin är tänkt att inspirera och erbjuda vägledning för beslut om offentliga insatser inom alla samhällsnivåer, däribland regioner, kommuner och Sametinget. Företag, branschorganisationer, civilsamhällets organisationer och andra som vill samverka med det offentliga på olika nivåer kan använda denna strategi som ett stöd.

Den särskilde utredaren beskriver i sitt förord hur Sverige har en världsledande position inom de kulturella och kreativa branscherna. Framgångarna beskrivs ha sin grund i ett väl utbyggt kulturpolitiskt system med bland annat en stark infrastruktur av skapande skola, bibliotek och kulturskolor, en stark teknik- och innovationskultur, en offensiv riskkapitalmarknad och en allmän

öppenhet mot omvärlden och anammande av nya strömningar och trender. Samtidigt varnar utredaren för att de svenska framgångarna fortsatt inte kan tas för givna; de kulturella och kreativa branscherna verkar på en växande global marknad och många andra länder är ikapp oss och satsar systematiskt för att stärka den inhemska sektorns konkurrenskraft. Lägg till omfattande förändringar på grund av krig, klimatkrisen och pandemins följdeffekter.

3. Kulturnämndens yttrande

Kulturnämnden välkomnar utredningen och betänkandet med dess förslag, vilka bedöms ligga väl i linje med de mål och insatser i den regionala utvecklingsstrategin RUFS 2050, som även omfattar Näringslivs- och tillväxtstrategi för Stockholmsregionen och Kulturstrategi för Stockholmsregionen. Här pekas dessa näringar ut som ett av Stockholmsregionens regionala styrkeområden.

Kulturnämnden menar att det är angeläget att det kan etableras ett tydligare statligt ramverk för förståelsen och främjandet av de kulturella och kreativa branscherna som har växt sig så betydande i Sveriges, och inte minst Stockholmsregionens, näringslivsstruktur. Syftet med ett sådant ramverk torde ytterst vara att främja samverkan mellan politikområden. Nämnden ser det som viktigt också för möjligheterna för Sveriges regioner att främja dessa branscher utifrån mer territoriella aspekter.

Kulturnämnden hade gärna önskat att utredningen tydligare lyft fram och tagit avstamp i det som brukar kallas för *den fria konstnärliga och kulturella kärnan* och dess fundamentala betydelse för de kulturella och kreativa branscherna. Det är väl erkänt att det är den enskilda professionella kulturskaparens envetna gärning vid sitt musikaliska instrument, framför sin kamera eller i sitt datorprogram, som är upphovet till de många arbetstillfällen, den försäljning, export och ekonomiska vinster liksom den marknadsföring av en viss plats som uppstår som en följd av användandet av dennes verk *liksom* den breda satsningen på barns och ungas kultur i och utanför skolan som skapar förutsättningar för en professionell konstnärlig spets.

I Sverige – och i de övriga nordiska länderna- är förutsättningen för konstnärligt skapande och förmedling av konstnärlig produktion till stor del knuten till offentlig kulturpolitik; även den privata sektorn har självklart betydelse. Kulturpolitikens betydelse för de kulturella och kreativa näringarna kan bara sä-

kerställas genom att den fredas från mätbara krav på att bidra till tillväxt, arbetstillfällen och attraktivitet eller i övrigt på ett instrumentellt vis ses som bidragande till att lösa andra samhälleliga utmaningar. En ofta använd jämförelse i sammanhanget är den offentliga finansieringen av en bred och fri grundforskning och hur denna småningom leder till spjutspetsforskning och innovationer som kan skapa jobb, inkomster och ökad välfärd. Utredningen hade, som ett i övrigt förtjänstfullt bidrag till ett mer holistiskt systemtänk kring kultur och kreativitet, kunna lyfta betydelsen av en stark kulturpolitik som grundförutsättning för branschernas fortsatta utveckling.

Kulturnämnden vill även allmänt lyfta vikten av att staten och dess olika berörda aktörer för en kontinuerlig dialog gällande genomförandet av denna strategi med de kulturella och kreativa branschernas olika intresseorganisationer samt även landets regioner och branschtäta kommuner, där så mycket av det strukturfrämjande arbetet planeras och operationaliseras.

Kulturnämnden lämnar nedan mer specifika synpunkter på betänkandet:

5. Definitioner och språkanvisningar (s. 40 ff)
Betänkandet definierar kulturella och kreativa företag respektive kulturella och kreativa branscher och presenterar sedan områden som de anser ingår i definitionen. Förslaget är ett kraftigt utvidgat område i förhållande till Eurostats definition. Kulturnämnden anser att det finns en risk att en alltför vid ram för området kan leda till svårigheter vid användande av begreppen samt att den kulturella kärnan tappas bort.

6. Den centrala prioriteringen – Tydligt tvärpolitiskt ansvar för kunskap, synergier och samverkan (s. 45 ff)
Kulturnämnden instämmer i utredningens bedömning, att särskild vikt behöver vila på prioriteringen att upprätta ett tydligare tvärpolitiskt och departementsövergripande ansvar för kunskap, synergier och samverkan gällande dessa branscher. Det gäller inte minst samordningen av kultur- och näringspolitiska insatser.

Kulturnämnden ställer sig bakom förslaget att Tillväxtverket och Statens kulturråd ska leda samordnandet av strategin på myndighetsnivå men anser att det samarbetsråd som föreslås med myndighetschefer bör utvidgas och även omfatta Konstnärsnämnden utöver Kulturanalys och Tillväxtanalys samt de samordnande myndigheternas chefer. Kulturnämnden vill betona vikten av att också branschorganisationer involveras.

Nämnden vill gärna se att utredningens förslag blir verklighet gällande ett utökat statligt ansvar för kunskapsutveckling, statistik och forskning om de kulturella och kreativa företagen och företagarna. En tidigare lyckad men ofullbordad satsning i denna riktning var framtagandet av statistikverktyget Kreametern. Denna typ av kunskapsunderlag, data och verktyg är ovärderliga för att också Sveriges regioner ska kunna bidra till främjande av branscherna.

Kulturnämnden saknar konkreta förslag på hur en dialog och samverkan gällande strategin ska upprättas mellan staten och regionerna.

Även de förslag i utredningen som berör statens möjligheter till att främja finansiering av offentliga, privata och civila initiativ för branschernas utveckling, via egna medel och genom att driva på ansökningar om EU-medel, välkomnas och det är särskilt viktigt att sådan finansiering också kan nå de många enskilda kulturskapare och soloföretagare som befolkar branscherna.

7.3 Långsiktigt och snabbt på upphovsrättens marknad (s. 60 ff)

Kulturnämnden stödjer även särskilt utredningens tankar om att upphovsrätten behöver stärkas och även behöver hanteras tydligare i näringspolitiska sammanhang. Detta är den fråga, tillsammans med den intimt relaterade digitaliseringen, som konstnärernas intresseorganisationer lyfter högst på dagordningen i dialoger med Region Stockholm. Upphovsrätten utgör en helt avgörande grund inte bara för den enskilda kulturskapares försörjning utan även för Sveriges möjligheter till global konkurrenskraft inom kulturella och kreativa företag. I detta sammanhang är en skyndsam implementering EU:s nya upphovsrättsdirektiv viktig.

7.4 Export, internationalisering och värdeskapande utomlands

Kulturnämnden instämmer i betänkandets förslag till målsättningar för att stärka internationaliseringen men vill även lägga till att de offentliga kulturstöden på både regional och statlig nivå idag även integrerar stöd till den internationella marknaden för såväl enskilda individer som aktörer inom kulturnäringarna. Det är alltså inte enbart de särskilda i förhållandet små stöden som räknas upp i betänkandet som generar internationell marknad.

7.5 Hållbar arbetsmarknad och kompetensförsörjning för alla (s. 65 ff)

Utredningen uppmärksammar även kulturskapares otrygga arbetsvillkor, vilka kom att blixtbelysas under covid -19-pandemin där många utövare hamnade utanför såväl a-kassa som statliga krisstöd till företag. Kulturnämnden vill

trycka på att det är avgörande att statens sociala och ekonomiska trygghetssystem utvecklas för att än bättre omfatta kulturföretagare, ett arbete som pågått under årtionden och genom ett stort antal statliga utredningar. Nämnden ser här även fram emot resultatet av den pågående statliga utredningen om sjukpenninggrundande inkomst som kan få stor betydelse för att förbättra kulturskapares arbetsvillkor.

7.6 Platsens betydelse för kulturella och kreativa verksamheter (och tvärtom) (s. 68 ff)

Kulturnämnden finner att förslagen i stort är positiva och instämmer i platsens betydelse för många kulturella och kreativa företag. Här finns ett flertal förslag som omfattar regionerna och där staten ska stödja regionerna. Kulturnämnden ser gärna snarare ett arbete som förs genom dialog och samverkan. Som betänkandet så väl visar i tabell 5,2 och 5.3 (s. 236 respektive 237) över antal företag och sysselsatta inom områdena är Stockholmsregionens andelar betydande i jämförelse med andra regioners.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet ger inga övriga ekonomiska konsekvenser för nämnden.

Beslutsexpediering

Regionsledningskontoret

Eva Bergquist

Förvaltningschef

Catharina Fogelström
Avdelningschef

Regionledningskontoret
Cissi Grape

YTTRANDE
2022-10-24

TRN 2022-0130
TRN 2022-0001
TRD2013

Regionstyrelsen

Yttrande över betänkandet Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjandet av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU 2022:44)

Bakgrund

Kulturdepartementet har remitterat ärendet, Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU 2022:44), till Region Stockholm för yttrande. Tillväxt- och regionplanenämnden har av regionstyrelsen beretts möjlighet att yttra sig över ärendet. På grund av remissens korta svarstid yttrar sig ordförande på tillväxt- och regionplanenämndens vägnar.

Regeringen beslutade 2021 att ge en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag till en samlad nationell strategi med syfte att under den kommande tioårsperioden främja långsiktig och hållbar utveckling av de kulturella och kreativa näringarna i hela landet. Utredaren fick i uppdrag att analysera och identifiera utvecklingsbehov inom sju utpekade områden, bland annat samverkan mellan relevanta aktörer, offentliga stödinsatser, kapitalförsörjning, offentliga stödinsatser, platsutveckling och synergier med besöksnäringen. Utredaren fick också i uppdrag att identifiera eventuella ytterligare områden med påverkan på de kulturella och kreativa näringarna som är i behov av utveckling, ge förslag på aktörer som ska ansvara för uppföljning och göra en tydlig prioritering bland de förslag som lämnas.

Betänkandet Kreativa Sverige! har ett uttalat företags- och företagarperspektiv, då en stor del av aktörerna i de kulturella och kreativa branscherna är organiserade som företag. Tillsammans omsätter de kulturella och kreativa företagen drygt 400 miljarder kronor. De kulturella och kreativa branscherna bidrar till Sveriges samlade varuexport med över 20 miljarder kronor och med över 3 procent till BNP (tjänsteexporten ej inräknad).

Det är en arbetsmarknad som är innovationsdriven och ger upphov till nya arbetstillfällen samtidigt som den ställer nya krav på flexibilitet och förmåga att utveckla kompetens.

Utredningen bedömer att det finns fortsatt stor potential för hållbar samhällsutveckling i att stödja företag inom kulturella och kreativa branscher till ökad tillväxt och kulturell produktion. Men för att den ska kunna infrias med god effekt behöver staten undanröja en lång rad hinder som dessa företag möter och som i hög grad kräver specifikt anpassade lösningar inom bland annat kultur-, närings- och exportfrämjandet.

Utredningens förslag är att strategin ska genomföras under tio år inom sex prioriterade strategiska områden, där också målsättningar finns listade per område för vad som ska uppnås och följas upp.

1. Tydligt tvärpolitiskt ansvar för kunskap, synergier och samverkan
2. Förnyelse av rådgivning, kapitalförsörjning och innovationsstöd
3. Långsiktigt och snabbt på upphovsrättens marknad
4. Export, internationalisering och värdeskapande utomlands
5. Hållbar arbetsmarknad och kompetensförsörjning för alla
6. Platsens betydelse för kulturella och kreativa verksamheter (och tvärtom)

De sex prioriteringarna återspeglar och balanserar olika behov av utveckling som företrädare för kulturella och kreativa branscher, för Sveriges regioner och Sametinget har uttalat är angelägna för området. Prioriteringarna ligger också väl i linje med EU:s motsvarande strategi för kulturella och kreativa branscher från år 2022.

Strategin ska användas av statliga aktörer och av organisationer med statligt uppdrag och/eller statlig grundfinansiering och som har en roll i genomförandet av strategin. Strategin är tänkt att inspirera och erbjuda vägledning för beslut om offentliga insatser inom alla samhällsnivåer, däribland regioner, kommuner och Sametinget. Företag, bransch-organisationer, civilsamhällets organisationer och andra som vill samverka med det offentliga på olika nivåer kan använda denna strategi som ett stöd.

Tillväxt- och regionplanenämndens yttrande

Tillväxt- och regionplanenämnden ser positivt på betänkandet och utredningens förslag. Tillväxt- och regionplanenämnden välkomnar utredningens ansats att stärka kulturella och kreativa branschers förutsättningar att verka i Sverige, vilket både gynnar det kulturella

ekosystemet[1] och stärker samhällsutvecklingen, inte minst genom fler arbetstillfällen.

Tillväxt- och regionplanenämnden välkomnar också att utredningen kan leda till en etablering av och ett tydligare statligt ramverk för förståelsen och främjandet av de kulturella och kreativa branscherna som har växt sig betydande i Sveriges, och inte minst Stockholmsregionens, näringslivsstruktur.

Betänkandet överensstämmer med den regionala utvecklingsstrategin för Stockholmsregionen (RUFS 2050) (LS 2015–0084), och näringslivs- och tillväxtstrategi för Stockholmsregionen (RS 2020-0780) där de kulturella och kreativa näringar lyfts upp som ett av Stockholmsregionens styrkeområden. I RUFS 2050 slås det fast att de bästa förutsättningarna för tillväxt och utveckling behövs för att regionen ska förbli en ledande, innovativ och hållbar region. De kulturella och kreativa näringarna bidrar till Stockholmregionens ekonomiska utveckling genom arbetstillfällen, tillväxt och innovation, och är viktiga för att stärka regionens attraktionskraft och identitet samt uppfylla RUFS 2050:s vision att bli Europas mest attraktiva storstadsregion.

Tillväxt- och regionplanenämnden bedömer, i enlighet med utredningen, att särskild vikt behöver läggas på prioriteringen att upprätta ett tydligare tvärpolitiskt och departementsövergripande ansvar för kunskap, synergier och samverkan gällande dessa branscher. Det gäller inte minst samordningen av kultur- och näringspolitiska insatser.

Tillväxt- och regionplanenämnden ser gärna att utredningens förslag blir verklighet gällande ett utökat statligt ansvar för kunskapsutveckling, statistik och forskning om de kulturella och kreativa företagen och företagarna. Kunskapsunderlag är viktiga för att Sveriges regioner ska kunna bidra till främjande av branscherna utifrån ett territoriellt perspektiv. De förslag i utredningen som berör statens möjligheter till att främja finansiering av offentliga, privata och civila initiativ för branschernas utveckling, via egna medel och genom att driva på ansökningar om EU-medel, välkomnas också. Region Stockholms bedömning är att det är särskilt viktigt att sådan finansiering också kan nå de många enskilda kulturskapare och ensamföretagare som finns inom branscherna.

---

[1] Kulturens ekosystem är ett begrepp som beskriver hur kulturaktörer från olika sektorer, kommersiella, offentligt finansierade och ideella, hör ihop och samverkar.

Tillväxt- och regionplanenämnden stödjer också utredningens förslag om att upphovsrätten tydligare behöver hanteras i näringspolitiska sammanhang. Denna rätt utgör en viktig grund inte bara för den enskilda kulturskaparens försörjning utan också för Sveriges möjligheter till global konkurrenskraft. I detta sammanhang är en skyndsam implementering av EU:s nya upphovsrättsdirektiv viktig.

Utredningen uppmärksammar också kulturskapares otrygga arbetsvillkor, vilket blev tydligt under covid 19-pandemin då många utövare hamnade utanför såväl a-kassa som krisstöden till företag.

Tillväxt- och regionplanenämnden vill också lyfta vikten av att staten och dess olika berörda aktörer för en kontinuerlig dialog med de kulturella och kreativa branschernas olika intresseorganisationer samt också landets regioner och branschtäta kommuner, där mycket av det strukturfrämjande arbetet planeras och operationaliseras.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Anton Västberg
Utvecklingsdirektör

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2022-10-24

Regionledningskontoret
Erika Sjöblom

YTTRANDE
2022-10-26

KHN 2022-0057
KHN 2004

Regionstyrelsen

Yttrande över betänkandet Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU2022:44)

Bakgrund

Kulturdepartementet har bjudit in Region Stockholm att yttra sig över betänkandet Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU2022:44). Regionstyrelsen har skickat betänkandet på remiss till klimat- och hållbarhetsnämnden, tillväxt- och regionplanenämnden och kulturnämnden. På grund av remissens korta svarstid yttrar sig ordförande på klimat- och hållbarhetnämndens vägnar.

Den nationella strategin syftar till att på tio års sikt, främja och stärka villkoren för företagande inom de kulturella och kreativa branscherna samt underlätta och möjliggöra företagens fulla potential som drivkraft för hållbar utveckling i samhället. Strategin är tänkt att användas av statliga aktörer och av organisationer med statligt uppdrag och/eller statlig grundfinansiering och som har en roll i genomförandet av strategin. Strategin ska inspirera och erbjuda vägledning för beslut om offentliga insatser inom alla samhällsnivåer, däribland regioner, kommuner och Sametinget. Förslaget till strategin innehåller sex strategiska områden. För varje område finns uppsatta mål för vad som ska uppnås och följas upp.

De sex strategiska områdena är:
1. Tydligt tvärpolitiskt ansvar för kunskap, synergier och samverkan
2. Förnyelse av rådgivning, kapitalförsörjning och innovationsstöd
3. Långsiktigt och snabbt på upphovsrättens marknad
4. Export, internationalisering och värdeskapande utomlands
5. Hållbar arbetsmarknad och kompetensförsörjning för alla
6. Platsens betydelse för kulturella och kreativa verksamheter (och tvärtom).

De sex strategiska områdena har tagits fram utifrån företrädare för kulturella och kreativa branscher, för Sveriges regioner och Sametinget uttalade behov av utveckling. Den strategiska prioriteringen *Tydligt*

tvärpolitiskt ansvar för kunskap, synergier och samverkan är central och genomförandet av den är en grundförutsättning för att kunna genomföra övriga prioriteringar i strategin.

Klimat- och hållbarhetsnämndens yttrande

Klimat- och hållbarhetsnämnden välkomnar utredningens ansats att stärka kulturella och kreativa branschers förutsättningar att verka i Sverige, vilket både gynnar och stärker samhällsutvecklingen.

Betänkandet ligger i linje med Regions Stockholms Hållbarhetspolicy (RS 2019–0857) och Hållbarhetsstrategi (RS 2020-0779), där ökad tillgänglighet och deltagande i kulturlivet, samverkan, hållbara leveranskedjor och minskad klimatpåverkan och resursanvändning är exempel på prioriteringar och fokusområden som ska stärka och bidra till hållbar utveckling i länet. Områden som bedöms som viktiga för hållbar utveckling i Region Stockholms hållbarhetspolicy och hållbarhetsstrategi lyfts också som viktiga i betänkandet, för att möjliggöra och underlätta kulturella och kreativa branschers bidrag till en hållbar utveckling. Betänkandet överensstämmer också med den regionala utvecklingsstrategin för Stockholmsregionen (RUFS 2050) (LS 2015–0084), och näringslivs- och tillväxtstrategi för Stockholmsregionen (RS 2020-0780) där kulturella och kreativa branscher lyfts upp som ett av Stockholmsregionens styrkeområden.

Klimat- och hållbarhetsnämnden bedömer, i enlighet med utredningen, att särskild vikt behöver läggas på prioriteringen att upprätta ett tydligare tvärpolitiskt ansvar och samarbete för kunskap och synergier, då främjande av företag i kulturella och kreativa branscher berör flera politikområden. Närings-, kultur- och utrikesdepartementen är särskilt berörda, men även finans-, justitie- och infrastrukturdepartementen. Genom tvärpolitiskt ansvar och samlade perspektiv kan en interdepartemental grupp som koordinerar och utvecklar arbetet på övergripande nivå i enlighet med strategin strategiskt bidra till att fullt ut frigöra de kulturella och kreativa företagens potential och effekter utav tillväxt, sysselsättning, platsutveckling, innovation, export och grön omställning.

Klimat- och hållbarhetsnämnden anser att utredningens förslag om att avsätta statliga medel för grön omställning särskilt riktade till branschorganisationer för att bygga kunskap och koordinera hållbar omställning och för grön omställning särskilt riktade till företag i kulturella och kreativa branscher är positivt. Det är dock av vikt att eventuella riktade medel grundar sig på utrymme i budget och att det inte får ske på bekostnad av nedskärning inom något annat område.

Klimat- och hållbarhetsnämnden vill också framhålla vikten av att tillvarata regionala och kommunala kunskaper vid statliga insatser och vikten av att staten och dess olika berörda aktörer för en kontinuerlig dialog med de kulturella och kreativa branschernas olika intresseorganisationer, där så mycket av det strukturfrämjande arbetet planeras och genomförs. Utökad samverkan mellan den regionala och nationella nivån kan skapa mer effektivitet i de offentliga resurserna, en förutsättning för en ökad effektivitet är att samverkan sker utifrån gemensamma målsättningar.

Malin Fijen Pacsay
Ordförande
Klimat- och hållbarhetsnämnden